

Lääne-Harju Vallavalitsus

20.06.2023 nr 9.5-2.2/22-
23/32/8

**Paldiski Vene Põhikooli haldusjärelvalve õiendi
kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituste andmine riikliku ja haldusjärelvalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Paldiski Vene Põhikooli haldusjärelvalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal palun esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Inna Mikli
peaekspert

Koopia: Paldiski Vene Põhikool

Inna Mikli
735 0579
inna.mikli@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
õigus- ja personalipoliitika osakonna
järelevalve valdkonna peaeksperdi korraldusega
„Paldiski Vene Põhikooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

ÕIEND

HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA PALDISKI VENE PÕHIKOO LIS

SISSEJUHATUS

1. Paldiski Vene Põhikool (edaspidi *kool*) on Lääne-Harju Vallavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav munitsipaalõppeasutus aadressil Peetri 26, Paldiski, 76805 Harjumaa.
2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 30.03.2023 korralduse nr 9.5-2.2/22-23/32/1 „Järelevalve algatamine Paldiski Vene Põhikoolis“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldus ning kas see võimaldab põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutustes; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas eesti keele õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolituse; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamise üle teostas Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi Inna Mikli, eksperdina oli kaasatud Keeleameti Tallinna ja Harjumaa järelevalvetalituse peainspektor Roman Kallas.
5. Järelevalve algas 02.05.2023.
6. Järelevalves vesteldi kooli pidaja esindaja, direktori, õppealajuhataja, õpetajate, õpilaste ja hoolekogu liikmete esindajatega, tutvuti vaadeldava valdkonna dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekandeid.

KOKKUVÕTE

Paldiski Vene Põhikool on Paldiski linnas tegutsev vene õppekeelega munitsipaalüldhariduskool, mis korraldab õpet I–III kooliastmes. Seisuga 02.05.2023 õppis koolis 246 õpilast.

Järelevalve ajal kehtis õppekava 01.09.2022 muudetud versioon, mis vajab muutmist ja täiendamist. Dokumendi üldosas olevad tunnijaotusplaanid tuleb viia riiklike õppekavadega kooskõlla, üldosasse tuleb lisada õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Kooli õppekava ainekavadesse on vaja lisada õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti.

Õpilaste koormus ei vasta õppekava tunnijaotustabelitega kehtestatud: kõikidel klassidel on tunniplaanis klassijuhatajatund, mida tunnijaotustabelis ei ole ja mille puhul puudub koolis ühtne arusaam, kas tegemist on õpilaste jaoks vabatahtliku või kohustusliku tunniga. 1. klassil on üks eesti keele tund ja 9. klassil üks matemaatikatund rohkem, kui tunnijaotustabeliga ette nähtud. 7. klassidel ei ole tunniplaanis ega toimu õppekava tunnijaotustabeliga ette nähtud arvutiõpetuse tundi.

Kooli õppekeel on vene keel, eesti keeles õpetatakse 1. ja 3. klassile muusikat ning 9.a klassi ühiskonnaõpetuse tund on osaliselt eesti keeles. Lisaks tutvustatakse mõnes õppeaines mõnikord eestikeelset terminoloogiat.

Järelevalves vaadatud kuus tundi vastasid kõik ainekavale, õpetajad kasutasid enamasti traditsioonilisi õpetamismeetodeid, mis arendasid õpilastel ennekõike lugemis- ja kuulamisoskust.

Eestikeelse aineõppe puhul väärib esiletõstmist 1. klassi muusikatund, kus õpetaja suhtles õpilastega valdavalt eesti keeles ning ka õpilased püüdsid eesti keeles rääkida. Eesti keelt kasutati suures ulatuses ja spontaanselt.

Eesti keele õppe toetamiseks on koolis eestikeelsed rütmika- ja pallimänguring. Kool teeb koostööd mitme ümbruskonna eestikeelse õppeasutusega, positiivseks näiteks on õpilasvahetus: kaks rühma 9. klassi õpilasi õppisid ühe nädala eestikeelses naaberkoolis.

Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpilased rääkisid enamasti eesti keeles, eesti keele õppimisse suhtusid nad positiivselt.

Kooli lõpetanute eesti keele lõpueksami tulemused on olnud viimasel kahel aastal Eesti keskmisest madalamad. B1 keeletaseme saavutas 2021. aastal vaid 22,73% õpilastest, 2022. aastal 39,13%. Parenduskohtadena näeb kooli juhtkond keelekümblusklassi avamist ning eestikeelsete ainetundide arvu suurendamist.

Sisehindamise dokumentidena esitatud õppeaasta kokkuvõtetes ei ole eesti keele ja eesti keeles õppimise ja õpetamisega seonduvat analüüsitud. Koolis tuleks igal õppeaastal selgitada välja eesti keele ja eestikeelse aineõpetuse tugevused ja parendusvaldkonnad ning kavandada saadud andmetele tuginedes vajalikud tegevused õppe kvaliteedi tagamiseks.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis 26: direktor, õppealajuhataja ja logopeed, kes töötavad kõik ka õpetajana, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog ja 21 õpetajat. Direktori, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoogi ja 17 õpetaja kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele, 4 õpetaja ja koolipsühholoogi kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Logopeed-õpetaja kvalifikatsioon on sobiv õpetajana töötamiseks, kuid logopeedina töötamiseks mitte.

Koolis töötab seitse pedagoogi, kes peavad oskama eesti keelt C1-tasemel, vajalik tõendatud tase on neist viiel. 19 pedagoogil on nõutav B2-tase, neist kolmel on C1-tase, kaheksal B2-tase ja kahksal vastav tõendatud tase puudub. Keeleamet on 2022. aastal teinud ettekirjutuse neljale pedagoogile.

Aastatel 2018–2023 on eesti keele kursustel osalenud kaheksa kooli õppe- ja kasvatusala töötajat kokku 3200 tunni ulatuses, kõik nad õppisid aastal 2020. Kooli juhtkonna sõnul käivad mitmed pedagoogid ka käesoleval õppeaastal eesti keele kursustel.

Eesti keele ja eesti keeles õpetamise metoodika kursustel ei ole aastatel 2018–2023 osalenud ükski kooli õpetaja.

OLUKORRA KIRJELDUS

Paldiski Vene Põhikool on Harjumaal Lääne-Harju vallas Paldiski linnas tegutsev munitsipaalüldhariduskool, mis korraldab õpet I–III kooliastmes. Koolis töötab 26 õppe- ja kasvatusala töötajat. Seisuga 02.05.2023 õppis koolis 246 õpilast, nende hulgas 36 Ukraina sõjapõgenikku. Kooli õppekeel on vene keel, eesti keelt õpitakse ainekava „Eesti keel teise keelena“ järgi.

1. Õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi *PGS*) kohaselt peab kool koostama riiklike õppekavade alusel kooli õppekava (edaspidi *õppekava*), mis on õpingute alusdokument ja milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud. Õppekava ja selle muudatused peab kehtestama direktor, eelnevalt esitatakse need arvamuse andmiseks kooli õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele.

Õppekava kehtestas direktor 01.09.2015¹, dokumenti muudeti 30.10.2017². Järelevalve ajal kehtis 01.09.2022 muudetud õppekava³. Õppekava muutmise käskkirjale õppekava ega selles tehtud muudatusi lisatud ei ole. Õigusselguse tagamiseks peaks dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise otsusele õppekava koos kõigi selle lisadega, kuna dokumendi lisad on selle lahutamatud osad. Õppekava muudatuste kohta on oma arvamuse andnud õppenõukogu⁴, hoolekogu⁵ ja õpilasesindus⁶.

Järelevalves oli küll vaatluse all eesti keele õppega seonduv, kuid kuna õppekava on tervikdokument, käsitleti käesolevas õiendis õppekava tervikuna. Järelevalves hinnati õppekava vastavust põhikooli riikliku õppekava⁷ (edaspidi *PRÕK*) ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava⁸ (edaspidi *PLRÕK*) 15.04.2022 kehtima hakanud redaktsioonidele⁹, ettekirjutused on tehtud nimetatud redaktsioonidest lähtuvalt. Seejuures on ettekirjutuste tegemisel arvestatud ka tulevikus jõustuvate redaktsioonidega, et vältida olukorda, kus õppeasutus peaks õppekava lühikese perioodi vältel korduvalt muutma.

Õppekava üldosa ei ole õigusaktidega kooskõlas ning vajab täiendamist ja muutmist. Seaduses¹⁰ on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädalakoormus õppetundides, *PRÕKis*¹¹ on toodud kohustuslike ainete nädalatundide arvud ja määratud, kui palju võib kooliastmes olla vaba tunniressurssi, mille kasutamise otsustab kool oma õppekavaga¹². Seejuures peab vaba tunniressurss mahtuma maksimaalse lubatud nädalakoormuse sisse. Kooli õppekava tunnijaotustabeli põhjal¹³ on 1. klassis 21 nädalatundi lubatud 20 tunni asemel, eesti

¹ Direktori 09.2015 käskkiri nr 1-3/1.

² Direktori 30.10.2017 käskkiri nr 1-3/25.

³ Direktori 01.09.2022 käskkiri nr 1-4/2.

⁴ Õppenõukogu 21.06.2022 koosoleku protokoll nr 1-5/11.

⁵ Hoolekogu 02.06.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/2.

⁶ Õpilasesinduse 27.05.2022 koosoleku protokoll nr 1-9/14.

⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁸ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

⁹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>; <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022009>.

¹⁰ PGS, § 25 lg 2.

¹¹ PRÕK, § 15 lg 3.

¹² PRÕK, § 15 lg 4.

¹³ Õppekava, p 2.4.5.

keelt on kahe tunni asemel kolm. Riikliku õppekava järgi on 1. klassil kaks eesti keele tundi, kooli õppekava tunnijaotusplaani selgitava tabeli „Valikainete loendid ja valimise põhimõtted põhikoolis“¹⁴ põhjal 1. klassil eesti keele valiktundi ei ole. Seega on tunnijaotusplaani vastuolus nii seletava tabeli kui kehtivate õigusaktidega. Kooli õppekava tunnijaotustabel tuleb viia õigusaktidega kooskõlla. Õppekava muutes tuleb koolil arvestada PRÕKi uue, 11.03.2023 jõustunud redaktsiooni lisaga 1, mis sätestab, et alates 01.09.2023 tuleb kooli õppekavas määrata eesti keele kui teise keele tundide arv kooliastmeti: I kooliastmes 12 tundi, II kooliastmes 15 tundi ja III kooliastmes 15 tundi nädalas.

Õppekava lihtsustatud õppe (edaspidi *LÕK*) tunnijaotustabel¹⁵ ei ole määrusega¹⁶ kooskõlas. Kooli õppekava tunnijaotusplaanis on järgnevalt toodud vastuolud. Kooli õppekava tunnijaotustabeli põhjal on õpilastel ajalugu alates 5. klassist, kuid PLRÕKi põhjal algab LÕKi õppetase ajalugu 6. klassist. Eesti keele tundide arv on kooli õppekava tunnijaotustabelis määrusega sätestatust suurem, matemaatika, vene keele ja tööõpetuse tundide arv määrusega sätestatust väiksem. Alates 5. klassist on tunnijaotustabelis inglise keel, kuid määrus sätestab¹⁷, et eesti keelest erineva õppekeelega õpilase puhul on võõrkeeleks eesti keel teise keelena, inglise keelt võib õpetada valikainena, kuid sel juhul tuleb see õppekavas selgelt välja tuua. 3., 4. ja 5. klassil on tunnijaotusplaanis õppeaine tugispetsialist, kuid ainekavades sellist õppeainet pole ning selle sisu pole ka õppekava üldosas täpsustatud. Õppealajuhataja sõnul on tegemist tunniga, mille ajal tegelevad õpilastega tugispetsialistid. Valikainete tundide maht ei ole määrusega kooskõlas. Kooli õppekava LÕK-õppe tunnijaotustabel tuleb viia PLRÕKiga kooskõlla.

Määrus sätestab¹⁸, et kooli õppekavas tuleb kirjeldada õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtteid, kuid kooli õppekava¹⁹ keskendub õpetaja töökavale, nagu oli nõutud PRÕKi 2013. aasta redaktsioonis, seega on vajalik õppekava täiendada, lisada õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

Määrusega on vastuolus kõik õppekava ainekavad: vene keel, kirjandus, eesti keel teise keelena, inglise keel, matemaatika, loodusõpetus, bioloogia, geograafia, keemia, füüsika, inimeseõpetus, ajalugu, muusika, kunst, tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia, kehaline kasvatus. PRÕK sätestab²⁰, et ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused klassiti, kuid kooli õppekavas on kõikide loetletud õppeainete ainekavades esitatud õpitulemused ja õppesisu kooliastmepõhiselt. Õppekavasse tuleb lisada õpitulemused ja õppesisu, sealhulgas praktiliste tööde loetelu, õppeainete kaupa klassiti.

Ärakuulamisel esitas direktor tabelid, milles on õppesisu ja õpitulemused klassiti, kuid puudub igasugune viide, et need oleksid kehtestatud õppekava lisana, näiteks et need oleksid õppekava või selle muutmise protsessiga ajaliselt seoses. Järelevalves kehtis 01.09.2022 muudetud õppekava. 13.06.2023 allkirjastatud digikonteineris on küll tekstifailid, mis sisaldavad ainekavades nõutud infot, kuid esitatud dokumendivorming viitab asjaolule, et need võivad olla koostatud ärakuulamise ajal. Selgitame, et koolil on lubatud ärakuulamise ajal dokumente täiendada ja kehtestada, kuid kuna õiendi kinnitamise tähtaeg on seadusest²¹ tulenevalt 30.06.2023, ei ole enam ajaliselt võimalik kooli poolt esitatud mahukat lisamaterjali sisuliselt

¹⁴ Õppekava, p 2.4.6.

¹⁵ Õppekava, p 2.12.4.

¹⁶ PLRÕK, lisa 1 p 4.6.

¹⁷ PLRÕK, lisa 1, p 4.8.

¹⁸ PRÕK, § 24 lg 6 p 9.

¹⁹ Õppekava, p 2.14.

²⁰ PRÕK, § 24 lg 7.

²¹ PGS, § 87 lg 5

analüüsida. Lisaks puudub selgus, kas dokumendid on kehtestatud vastavalt õppekava muutmise regulatsioonile ning saanud õppekava osaks. Haridus- ja Teadusministeeriumis analüüsitakse dokumente, kui kool on näidanud, et need on kehtestatud õppekava lisana. Kui dokumendid vastavad nõuetele, loetakse ettekirjutus täidetuks.

Täpsustamist ja täiendamist vajavad järgnevalt toodud õppekava osad.

- 1) Kokkuvõtva hindamise kohta on kirjutatud²², et trimestrihinded koondatakse poolaastahinneteks ning poolaastahinded koondatakse aastahinneteks. Niisugune säte on segadust tekitav. Direktori sõnul on tegemist veaga, koolis pannakse trimestrihinded, nende alusel kujuneb aastahinne. Õppekavas tuleks kokkuvõtvate hinnetega seonduvat täpsustada.
- 2) Õppekava üldosa punktis „Pädevuste kujundamine Paldiski Vene Põhikoolis“ ja ainekavas²³ puudub selgitus, kuidas kujundatakse ettevõtlikkuspädevus ja digipädevus matemaatika ainevaldkonnas.
- 3) Kooli õppekava esitab liiga suures osas üksnes riiklikus õppekavas toodut. Dokumendis tuleks rohkem rõhutada kooli eripära, tutvustada neid materjale, mida koolis kasutatakse, ja kirjeldada tegevusi, mida tehakse.
- 4) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse ja juhendamise põhimõtetes²⁴ on sätestatud, et kui tavaklassi juures õpetatakse lihtsustatud riiklikule õppekavale määratud õpilast ja koolis puudub võimalus eritingimuste loomiseks, siis koostatakse õpilasele individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) õppeainetes, kus õpilase võimed ei võimalda RÕKi järgi nõutud õpitulemust saavutada. See lause on eksitav, sest tavaklassis PLRÕKi järgi õppivale õpilasele tuleb koostada IÕK kõigis õppeainetes²⁵.
- 5) Õppekavast ei saa välja lugeda, kas koolis on vaid LÕK-õppe või ka toimetuleku- ja hooldusõppe õpilasi. Õppekavas on kirjutatud²⁶, et lihtsustatud õppel olevate õpilaste suhtes kohaldatakse PLRÕKis hindamisele ja järgmisesse klassi üleviimisele sätestatud tingimusi ja et lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi ei jäeta klassikursust kordama. Sama dokumendi teises punktis²⁷ on kirjutatud, et lihtsustatud õppekaval olevale õpilasele on võimalik rakendada üleminekuaastat IÕK järgi, mil ta õpib vajalikke õppeaineid põhikooli lõpetamiseks. PLRÕK näeb toimetuleku- ja hooldusõppe õpilaste puhul ette võimaluse pikendada õpilaste nominaalset õppeaega kahe õppeaasta võrra ning lisaks sellele rakendada neile lisaõpet ühe õppeaasta võrra²⁸. LÕK-õppe õpilaste puhul on võimalik kooli pidaja otsusel põhikoolis pakkuda lisaõpet ühe õppeaasta²⁹. Õppekava tekstist jääb selgusetuks, kellele ja mis alustel üleminekuaastat pakutakse. Õppekava lihtsustatud õppe osa³⁰ räägib LÕK-taseme õpilaste õppekorraldusest. Õppekava sõnastust tuleb korrigeerida nii, et oleks üheselt arusaadav, millise õppetaseme õpilastele kool õpet korraldab.

Juhime tähelepanu, et juhul, kui koolis viiakse õpet läbi erinevate riiklike õppekavade alusel, peab alates 2024/2025. õppeaastast koostama kooli õppekava osana nii PRÕKist lähtuvad

²² Õppekava, p 2.9.8.

²³ Õppekava, p 2.3, lisa 3.

²⁴ Õppekava, p 2.11.

²⁵ PRÕK, § 17 lg 8 p 2, PLRÕK, § 5 lg 2.

²⁶ Õppekava, p 2.9.9.

²⁷ Õppekava, p 2.11.

²⁸ PLRÕK, lisa 2 p 4.4, lisa 3 p 4.6, PGS, § 50 lg-d 1 ja 3.

²⁹ PGS, § 50 lg-d 1 ja 3.

³⁰ Õppekava, p 2.12.1.

ainevaldkondade kavad kui PLRÕKist lähtuvad õppeainete ainekavad ja/või tegevusvaldkondade kavad.

11.03.2023 jõustusid PRÕKi ja PLRÕKi uued redaktsioonid. PRÕKi rakendussätte kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia määruse § 1 lõigetega 6–9, § 4 lõike 4 punktiga 7 ja lõikega 7, § 14 lõike 3 punktidega 1 ja 5 ning lõikega 4, § 15 lõigetega 3–3², 3⁴ ja 5, § 16 lõikega 3, § 18 lõikega 1, § 20 lõikega 2, § 24 lõike 6 punktidega 1 ja 2, lõigetega 7 ja 8 ning määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 01.09.2024. Kooli õppekava tuleb viia määruse lisaga 1 kooskõlla hiljemalt 01.09.2023. PLRÕKi rakendussätte³¹ kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia kooskõlla § 1 lõigetega 1–2² ja §-dega 2–5 hiljemalt 01.09.2024. Seega on koolil võimalik õppekava uuendamisel lähtuda eelmisest, s.o 15.04.2022 jõustunud redaktsioonist, või rakendada 11.03.2023 jõustunud muudatusi.

1.1. Ettepanekud direktorile

- 1.1.1. Dokumente kehtestades lisada õigusselguse tagamiseks kehtestamise dokumendile ka kehtestatav dokument ehk õppekava kehtestamise otsusele õppekava koos kõigi selle lisadega, et oleks üheselt mõistetav, milline dokument kehtestatud on.
- 1.1.2. Täpsustada õppekava üldosas, kas koolis pannakse kokkuvõtvad hinded trimestri või poolaasta lõpuks, et oleks selge, milline on hindamisperiood.
- 1.1.3. Kirjeldada õppekava üldosas ja matemaatika ainekavas, kuidas kujundatakse ettevõtlikkuspädevus ja digipädevus matemaatika ainevaldkonnas.
- 1.1.4. Rõhutada õppekavas rohkem kooli eripära, et oleks aru saada, mille poolest kool teistest õppeasutustest erineb.
- 1.1.5. Täpsustada lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivate õpilaste õppekorralduse sõnastust, ennekõike individuaalsete õppekavade koostamisega seonduvat.
- 1.1.6. Täpsustada õppekava sõnastust, et oleks üheselt mõistetav, millistel lihtsustatud õppe õppetasetel kool õpilastele õpet korraldab.

1.2. Ettekirjutused pidajale

- 1.2.1. Tagada kooli õppekava üldosa tunnijaotusplaanide vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõigetes 3 ja 3¹ ning Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 1 punktis 4.6 sätestatule vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 1.2.2. Tagada kooli õppekava üldosas õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtete kirjeldamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktis 9 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 1.2.3. Tagada kooli õppekava ainekavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikes 7 sätestatule vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

Järelevalve ajal (seisuga 02.05.2023) õppis EHISe ja kohapeal kontrollitud andmetel kooli 15 klassis 246 õpilast. Õppeasutuse õppekeel on vene keel, eesti keelt õpitakse teise keelena. Koolis ei ole ei LAK-õppe ega keelekümblusklasse. Õppekava³² põhjal on kooli põhiline õppekeel vene keel, kuid arvestades kooli võimalusi, õpetatakse osaliselt osa aineid (inimeseõpetust, kehalist kasvatust ja ühiskonnaõpetust) II ja III kooliastmes eesti keeles ning tundides luuakse keelekeskkond, milles eesti keelt omandatakse aktiivse kasutamise teel. Tunniplaani põhjal õpetatakse koolis eesti keeles vaid I kooliastmes 1. ja 3. klassile muusikat. Direktori sõnul on eestikeelsed 1. ja 3. klassi muusikatunnid, 2.a klassil on kehaline kasvatus

³¹ PLRÕK, § 6.

³² Õppekava, p 2.4.7.

ja 9.a klassil ühiskonnaõpetus osaliselt eesti keeles ning 3. klassi loodusõpetuse õpetaja on proovinud ka osaliselt eesti keeles õpetada, lisaks tutvustatakse inimeseõpetuse, kehalise kasvatuse ja ühiskonnaõpetuse tundides eestikeelseid termineid.

Järelevalve läbiviijatega vestelnud õpilastest osa rääkis, et osaliselt eesti keeles on olnud mõni ühiskonnaõpetuse, bioloogia- ja geografiatund ning mõnikord on matemaatikatunnis tutvustatud eestikeelseid termineid, osa õpilasi ütles, et kõik tunnid on venekeelsed. Lapsevanematest hoolekogu liikmed rääkisid, et nende teada on eestikeelsed algklasside muusikatunnid, nad olid seisukohal, et koolis võiks olla rohkem eestikeelseid ainetunde.

Seadus sätestab³³, et direktor kehtestab kooli päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava üheks osaks on tunniplaan³⁴. Direktor on õppeaasta alguses päevakava kinnitanud³⁵, dokumendi lisadeks on tunniplaan, konsultatsioonide ajakava, pikapäevarühma töögraafik, huviringide töökava. Märtsis 2023 on koolijuht dokumenti muutnud³⁶, käskkirjale on lisatud muudetud tunniplaan, pikapäevarühma töögraafik ja huviringide töögraafik.

Seaduses³⁷ on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides. PRÕKis³⁸ on toodud kohustuslike ainete nädalatundide arvud ja määratud, kui palju võib kooliastmes olla vaba tunniressurssi, mille kasutamise otsustab kool oma õppekavaga³⁹. Seejuures peab vaba tunniressurss mahtuma maksimaalse lubatud nädalakoormuse sisse.

Kool peab õppetööd korraldades lähtuma õppekavast, mis on kooli õpingute alusdokument⁴⁰. Kooli tunniplaan ei ole õppekava tunnijaotusplaaniga kooskõlas. Tunniplaani põhjal on kõikidel klassidel klassijuhatajatund, mida õppekava tunnijaotusplaaniga ette nähtud pole. Õppealajuhataja ja direktor rääkisid, et klassijuhatajatundi igal nädalal ei toimu ning mõnikord toimuvad klassijuhatajatunni ajal hoopis üritused, näiteks teatrietendused. Õpetajate sõnul on klassijuhatajatunnis osalemine õpilaste jaoks vabatahtlik, õppealajuhataja ja hoolekogu liikmete sõnul kohustuslik. Õpilased rääkisid, et klassijuhatajatunnid toimuvad igal nädalal, osa õpilastest arvas, et nendes tundides käimine on kohustuslik, osa, et vabatahtlik. Seega ei ole kooli töötajatel, õpilastel ega vanematel üheselt selge, kas klassijuhatajatunni puhul on tegemist kohustusliku või vabatahtliku tunniga.

Eesti keelt õpitakse koolis teise keelena, I kooliastmes on eesti keele tunde üheksa, seega on PRÕKis⁴¹ ette nähtud miinimumiga võrreldes suurendatud eesti keele tundide arvu kolme võrra. 1. klassi õpilastel on seadusega⁴² ette nähtud maksimaalselt lubatud 20 nädalatunni asemel 22 tundi: lisaks klassijuhatajatunnile on neil üks eesti keele tund nii õppekava tunnijaotusplaanis kui tunniplaanis rohkem ehk määrusega sätestatud kahe tunni asemel on kolm eesti keele tundi. Direktori selgituste kohaselt olid lapsevanemad ja hoolekogu liikmed lisatunniga nõus. 7.a ja 7.b klassil on tunnijaotusplaaniga ette nähtud valikaine arvutiõpetus, üks tund nädalas, kuid tunniplaanis niisugust tundi pole. Direktori sõnul pole koolis sel

³³ PGS, § 25 lg 6.

³⁴ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

³⁵ Direktori 01.09.2022 käskkiri nr 1-4/5.

³⁶ Direktori 03.03.2023 käskkiri nr 1-4/10.

³⁷ PGS, § 25 lg 2.

³⁸ PRÕK, § 15 lg 3.

³⁹ PRÕK, § 15 lg 4.

⁴⁰ PGS, § 17 lg 1.

⁴¹ PRÕK, § 15 lg 3 p 3.

⁴² PGS, § 25 lg 2 p 1.

õppeaastal vastavat õpetajat, 7. klassidele plaanitakse arvutiõpetust õpetada järgmisest, 2023/2024. õppeaastast. 9.a klassil on lisaks tunnijaotusplaaniga ette nähtud tundidele üks matemaatikatund lisaks – tunnijaotusplaanis on neli matemaatikat, nagu PRÕKiga sätestatud, kuid tunniplaanis viis, kokku on 9.a klassil lubatud 32 asemel 34 nädalatundi. Õppealajuhataja sõnul pole viies matemaatika kohustuslik, vaid on vabatahtlik tund, kus soovijad harjutavad eksamiks.

Selgitame, et kool peab õppetööd korraldades lähtuma õppekavast⁴³, õppekavaga ette nähtud aineid tuleb õpetada. Valikainete ja klassijuhatajatunnid peavad mahtuma maksimaalse lubatud nädalakooormuse sisse. Koolil on võimalik läbi viia ka ringitunde, kuid nendes osalemine peab olema vabatahtlik ning kõik õpilased ja lapsevanemad peavad teadma, et tegemist on ringitunniga, milles osalemine või mitteosalemine on nende otsustada.

Kool peab viima oma tunniplaani PRÕKi ja kooli õppekava tunnijaotusplaaniga kooskõlla ning tagama, et ei ületata maksimaalset lubatud nädalakooormust.

Järelevalves vaadati 1., 3., 7.b ja 8.b klassi eesti keele, 9.a klassi ühiskonnaõpetuse ning 1. klassi muusikatundi. Kõik vaadeldud tunnid olid sisutihedad ja vastasid ainekavale, olid hoolega ette valmistatud. Tundides kasutati eakohaseid õpikuid, kuid ka õpetajate enda koostatud ülesandeid. Õpetajate kontakt õpilastega oli hea, õpilaste motivatsioon suhteliselt kõrge. Klassid olid varustatud tänapäeva nõuetele vastavate tehniliste vahenditega (arvutite, projektorite, ekraanide, digitahvlitega jne) ning õpetajad kasutasid neid. Õpetajad valdasid traditsioonilisi meetodilisi võtteid, kasutasid tundides enamasti samaaegselt kõikidele õpilastele mõeldud tööülesandeid. Eesti keele õpetajad rääkisid valdavalt eesti keeles, vene keelt kasutasid vähesel määral ülesannete täpsustamiseks ja aeg-ajalt üksikasjade tõlkimiseks. Ühiskonnaõpetuse tunnis rääkis õpetaja vaheldumisi eesti ja vene keeles.

Keeletundides arendati ennekõike kuulamise ja lugemise oskust, rääkimisele ja kirjutamisele ei pööratud piisavalt tähelepanu. Üldjuhul domineerisid traditsioonilised õppemeetodid, kuid mõnikord (7.b klassi eesti keele tunnis, vähesel määral 1. ja 3. klassi eesti keele tunnis ning 9. klassi ühiskonnaõpetuse tunnis) kasutati ka aktiivõppemeetodeid, ennekõike rühmatööd. Ent eestikeelse paaris- või rühmatöö puhul suhtlesid õpilased ikkagi peamiselt vene keeles.

Koolis õpib palju Ukraina sõjapõgenikke – 36 ehk 14,6% õpilastest. Nende jaoks on nädalas kolm eesti keele lisatundi, millest üks on mõeldud 1.–3. klassi, üks 4.–6. klassi ning üks 7.–9. klassi õpilastele. Üks eesti keele lisatund ei ole sisserändajate kohanemiseks kindlasti piisav. Vaadeldud eesti keele tundides osales Ukraina sõjapõgenikke. 1. klassi tunnis töötasid Ukraina lapsed koos teiste õpilastega. 7.b klassi tunnis toetas õpetaja Ukrainast tulnud õpilast, andis talle eraldi ülesandeid, jälgis, mida ja kuidas ta teeb, juhendas. 8. klassi tunnis ei pööranud õpetaja Ukraina lastele kuigi palju tähelepanu. 3. klassi tunnis oli üks talvel Ukrainast saabunud laps täiesti kõrvale jäetud – kuigi klassis oli vaid 12 õpilast, ignoreeris õpetaja seda õpilast täielikult: ei küsinud teda kordagi, kuigi teised lapsed said korduvalt vastata, ei reageerinud, kui õpilane kätt tõstis, ei peatunud klassis ringi käies tema juures, ei tundnud tema vastu mingit huvi.

Eestikeelse aineõppe puhul väärrib esiletõstmist 1. klassi tempokas ja hoogne muusikatund, kus õpetaja suhtles õpilastega valdavalt eesti keeles ning ka õpilased püüdsid eesti keeles rääkida. Eesti keelt kasutati suures ulatuses, sujuvalt ja spontaanselt.

9. klassi ühiskonnaõpetuse tunnis kasutati eesti keelt üpris formaalselt, isegi rühmatöö ei

⁴³ PGS, § 17 lõige 1.

suutnud piiratud eesti keele oskusega õpilasi innustada oma mõtteid riigikeeles väljendada: õpilased suhtlesid omavahel vene keeles. Eestikeelse põhiseaduse ettelugemine ei olnud kõikidele õpilastele jõukohane. Klassiruumis olid õpilastele kättesaadavad vaid eesti keelest tõlgitud venekeelsed õpikud.

Koolil tuleks pöörata rohkem tähelepanu õpilaste seotud kõne kujundamisele, aineõppega seotud sõnavara arendamisele ning eestikeelsele terminoloogiale.

Järelevalve läbiviijatega kohtunud õpilased rääkisid enamasti eesti keeles, kuid aeg-ajalt tuli neile küsimusi vene keeles täpsustada ning mõnikord vastas mõni õpilane vene keeles. Eesti keele õppimisse ja eestikeelsesse aineõppesse suhtusid nad positiivselt, pidasid seda vajalikuks. Õpilaste seas oli neid, kelle arvates eesti keel on kerge, kuid oli ka neid, kes kõiki keeli, ka eesti keelt, raskeks pidasid. Õpilased rääkisid, et saavad eesti keelt harjutada poes, ühistranspordis, muusikakoolis, tuttavate ja sugulastega rääkides, eestikeelset televisiooni vaadates ja eestikeelset muusikat kuulates. Õpilased arvasid, et keele selgeks saamiseks on vaja palju praktikat.

Õppekavas on kirjutatud⁴⁴, et vähese valikaine tundide arvu tõttu kasutatakse koolis ringitegevust, kus rahuldatakse õpilaste hariduslikke vajadusi ja täidetakse kooli arengukava. Arengukava põhjal⁴⁵ pööratakse koolis suurt tähelepanu huvitegevusele, mis toetab õppekava täitmist ja annab õpilastele erinevaid eneseteostuse võimalusi, kool osaleb erinevates projektides ja programmides. Dokumendi põhjal on koolil mitmeid eestikeelseid koostööpartnereid: Eesti Töötukassa nõustajad konsulteerivad õpilasi karjäärikäiksimustes, toimub tihe koostöö Paldiski Punase Risti Seltsi, Lääne-Harju Vallavalitsuse ja Lääne-Harju valla koolide, ennekõike Paldiski Ühisgümnaasiumi, ning Keila Põhikooliga.

Direktori sõnul on koolis eestikeelsed pallimänguring ja algklasside rütmikaring, 9. klassidel on konsultatsioon, kus valmistatakse eesti keele eksamiks. Eestikeelse Paldiski Ühisgümnaasiumiga on 9. klasside õpilaste vahetusprogramm, mille käigus õppis sel õppeaastal kaks gruppi õpilasi ühe nädala naaberkoolis. Lisaks korraldatakse koos spordivõistlusi ja laulukonkurssi, õpilased käivad Ühisgümnaasiumis Play Backi muusikaüritusel. Koostööd tehakse ka Padise kooli ja Saue muusikakooliga. Eesti Pakendiringlusest käib töötaja õpilastele eesti keeles prügi sorteerimisest rääkimas. Kooli pidaja esindaja rääkis, et Paldiski linnas on huvikeskus, kunstide ja muusikakool, kus käivad ringides ja õpivad nii eesti- kui venekeelsed lapsed. Venekeelsed lapsed osalevad koos eestikeelsete eakaaslastega jalgpalli-, ujumis- ja võitluskunstide trennis, võtavad osa linna ja valla spordivõistlustest, mis on alati eestikeelsed.

Järelevalves kontrolliti valikuliselt e-kooli täitmist. Kõikidel õpetajatel olid e-koolis töökavad, e-päevikusse olid sissekanded tehtud.

Koolis olid nn rääkiva seinad: klassiruumides oli seintel eestikeelseid sõnu, lauseid, tabeleid, koridorides ja fuajeedes eestikeelset infot.

2.1. Ettepanekud direktorile

- 2.1.1. Selgitada õpetajatele, õpilastele ja lapsevanematele, mis on kohustuslikud tunnid ja mis ringitunnid, et oleks üheselt arusaadav, millises tunnis osalemine on õpilase jaoks kohustuslik ja millises vabatahtlik.
- 2.1.2. Leida võimalusi rakendada koolis rohkem eestikeelset aineõpet, et õpilased saaksid eesti keele paremini selgeks.

⁴⁴ Õppekava, p 2.4.6.

⁴⁵ Arengukava, p 2.1.

- 2.1.3. Innustada õpetajaid kasutama aktiivõppemeetodeid ja aktiivõppemeetodite elemente, et õpilaste eesti keele oskust arendada.
- 2.1.4. Innustada õpetajaid eesti keele ja eestikeelsetes tundides eestikeelset terminoloogiat tutvustama, et õpilastel oleks lihtsam eesti keelest aru saada ja eesti keelt kasutada.
- 2.1.5. Julgustada eesti keele õpetajaid rohkem kommunikatiivse keeleõppe põhimõtetest lähtuma ning õpilaste rääkimise ja kirjutamise oskust arendama.
- 2.1.6. Soovitada eesti keele ja eesti keeles õpetavatel õpetajatel pöörata rohkem tähelepanu õpilaste seotud eestikeelse kõne arendamisele ning spontaansele verbaalsele eneseväljendamisele.
- 2.1.7. Arvestada rohkem uussisserändajatest õpilaste erivajadusi nii eesti keele õpetamisel kui eesti keeles õpetatavate ainete puhul ning suurendada Ukraina sõjapõgenikele mõeldud eesti keele tundide arvu.
- 2.1.8. Jagada nii oma koolis kui teiste koolidega eestikeelse aineõppe positiivseid kogemusi, et õpetajaid eesti keeles õpetama innustada.
- 2.1.9. Pakkuda õpilastele rohkem eestikeelset huvitegevust, et neil oleks võimalik eesti keelt kuulata ja eesti keeles rääkida ka väljapool õppetunde. Jälgida, et niisugusesse tegevusse oleksid haaratud ka nõrgema keeleoskusega õpilased.
- 2.1.10. Leida võimalusi pikemaajaliseks koostööks mõne eesti kooliga ning käivitada õpilaste vahetusprogramm, mis kaasaks arvuliselt suuremat hulka õpilasi.

2.2. Ettekirjutused pidajale

- 2.2.1. Tagada, et õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus vastaks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõikes 3 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 2.2.2. Tagada kooli õppetöö läbiviimine kooli õppekava tunnijaotusplaani alusel vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikes 1 sätestatule ja nagu käesoleva õiendi punktis 2 on selgitatud. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

3. Eesti keele õppe tulemuslikkus

PGSi⁴⁶ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks tuleb selgitada välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava⁴⁷, milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust. Järelevalves vaadeldi eelkõige, kuidas on koolis hinnatud eesti keele õppe tulemuslikkust ning milliseid arendustegevusi on eesti keele õppeks ja eestikeelsele õppele üleminekuks kavandatud.

Lääne-Harju Vallavalitsus on kehtestanud⁴⁸ kooli arengukava aastateks 2021–2025. Arengukavas on kirjutatud⁴⁹, millised olid kooli tugevused ja nõrkused dokumendi koostamise ajal, aastal 2020, ühe kooli nõrkusena on välja toodud, et eesti keele õpetamine vajab arendamist. Õppeasutust mõjutavate tegurite seas⁵⁰ on õpetajate ebapiisav eesti keele oskus eestikeelsetes tegevustes ja kursustel osalemiseks. Arengu põhisuundade ja eesmärkide täitmiseks planeeritavad tegevused on kavandatud aastateks 2021–2022 ja 2023–2025 eraldi. Aastatel 2021–2022 on juhtimise ja koostöö alapunktis üheks tegevuseks koostöös Paldiski Ühisgümnaasiumi ja teiste valla koolidega eesti rahvuskultuuri ürituste korraldamine⁵¹.

⁴⁶ PGS, § 78 lg 1.

⁴⁷ PGS, § 67 lg 1.

⁴⁸ Lääne-Harju Vallavalitsuse 12.01.2021. a määrus nr 5 „Paldiski Vene Põhikool. Arengukava 2021–2025“.

⁴⁹ Arengukava, p 2.2.

⁵⁰ Arengukava, p 3.

⁵¹ Arengukava, p 5.1.

Nüüdisaegse õpikäsituse alapunktis⁵² on üheks eesmärgiks seatud, et õpilaste eesti keele oskus on edasiõppimiseks piisav. Selle eesmärgi saavutamiseks on planeeritud aastatel 2021–2022 keelekümbelprogrammiga liituda ja aastatel 2023–2025 keelekümbelklass avada. Rohkem eesti keele õppimise ja õpetamisega seotud eesmärke püstitatud ei ole. Direktori sõnul eesti koolidega ühisüritused toimuvad, keelekümbelklassi avamiseks on ettevalmistused tehtud, klass avatakse järgmisel, 2023/2024. õppeaastal.

Kool esitas sisehindamise dokumentidena 2020/2021. ja 2021/2022. õppeaasta kokkuvõtted.

2020/2021. õppeaasta kokkuvõtte põhjal koolis vaadeldud õppeaastal õppe- ja kasvatustegevuses eesti keele õpetamise ja õppimisega seotud eesmärke ei seatud. Dokumendis on ära toodud koolis toimunud eestikeelsed üritused, kokku kümme, neist umbes pooled, näiteks Riigikogu külastus, olid korraldatud vanematele klassidele. Kogu kooli hõlmasid mardipäev, eesti jõululaulude üritus, vabariigi aastapäevale pühendatud temaatilised tunnid ning laulukonkurss. Kokkuvõttes on esitatud õppeaastal toimunud tasemetööde tulemusi kokku võttev tabel, kus on ka eesti keele tasemetööde tulemused: 6.a ja 6.b klassi keskmine hinne oli 2,6; kvaliteet (direktori sõnul tasemetöö hinnete 4 ja 5 sooritanud õpilaste osakaal) 15%; õpiedukus (tasemetöö hinnete 3, 4, 5 sooritanud õpilaste osakaal) 45%. 9. klassi keskmine oli 2,8; kvaliteet 14,3%; õpiedukus 61,9%. Kokkuvõttes on ülevaade 4. klasside eesti keele testist, mille sooritas 24 õpilast: dokumendis on kirjutatud, et A1-tasemel (tulemus 70–100%) sooritas testi 9 ning peaaegu A1-tasemel (tulemus 50–70%) 6 õpilast. Ülevaade sellest, kuidas ülejäänud 9 õpilast testi sooritasid, puudub. Samuti on kirjutatud, et põhikooli eesti keele lõpueksami sooritas 22 õpilast, keskmine tulemus oli 43,9%, B1-taseme saavutas 5 õpilast. Miks õpilased just sellised tulemused saavutasid, dokumendis analüüsitud ei ole. Direktori sõnul mõjutasid õpilaste tulemusi 2020/2021. õppeaastal COVID-19 pandeemia ja distantsope, eesti keele testid tuli sooritada elektrooniliselt ning ka see avaldas tulemustele negatiivset mõju.

2021/2022. õppeaasta töö kokkuvõtte põhjal oli üheks õppeaasta üldeesmärgiks, et õpetajate professionaalne arengutase võimaldab kaasaegsete õpetamismetoodikate rakendamist, spetsiaalselt eesti keele õpetamise ja õppimisega seotud eesmärke ei püstitatud. Dokumendist selgub, et vaadeldud perioodil toimus seitse eestikeelset üritust: õppekäik Riigikokku, kodanikupäeva mälumäng ja õpilasvahetus Paldiski Ühisgümnaasiumiga 9. klassidele, emakeelepäeva etlejate konkurss 3.–9. klassidele ning mardipäev, jõulunädala temaatilised tunnid ja Eesti Vabariigi aastapäeva aktused kogu kooliperele. Kokkuvõttes on välja toodud, et 4., 7., 9. klassides toimusid kooliastme e-testid matemaatikas, eesti keeles, inglise keeles. Detsembris ja aprillis sooritasid erinevad klassid erinevates õppeainetes kooliastme kontrolltööd, kokku oli neid 19. Eesti keeles sooritasid kooliastme kontrolltöö 5. ja 9. klass. Dokumendis on antud üldine hinnang, et tulemused olid rahuldavad, ühegi õppeaine puhul täpsemaid tulemusi ära toodud ei ole.

Dokumendis on esitatud ka põhikooli lõpueksamite tulemuste kokkuvõte. Kõige nõrgemad keskmised tulemused (50,9%) said õpilased eesti keele lõpueksami eest, seejuures oli erinevus teiste õppeainete eksamitulemustega suur. Miks tulemused niisugused on, dokumendist ei selgu, küll aga on ära toodud parendusvaldkonnad: eesti keele tundide arvu suurendamine ning võimalus kasutada rohkem nn rääkivaid seinu. Kokkuvõtte tulemustega on koolis arvestatud: 2022/2023. õppeaastal suurendati eesti keele tundide arvu ning järelevalve ajal olid rääkivad seinad olemas.

Esitatud õppeaasta kokkuvõtetes ei ole eesti keele ja eesti keeles õppimise ja õpetamisega seonduvat analüüsitud. Dokumentides on esitatud vähe andmeid ning seetõttu pole võimalik

⁵² Arengukava p 5.4.

analüüsida õppekeskkonna erinevate näitajate seoseid ja teha nende andmete põhjal tõendus põhiseid järeldusi. Ilma tõendus põhiste järeldusteta on raske kooli arenguks vajalikke arendusotsuseid teha ning eesmärke kavandada. Ära kuulamisel kinnitas direktor, et koolis soovitakse eesti keele õppe tulemuslikkusele edaspidi rohkem tähelepanu pöörata ning eesti keele eksamite tulemusi rohkem analüüsida.

Õppeaasta üldtöö plaan on dokument⁵³, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtöö plaan tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele, igas alapunktis tuleb määratleda ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsajad⁵⁴. Üldtöö plaani peab õppenõukogu kinnitama⁵⁵ iga õppeaasta alguseks.

Kooli 2022/2023. õppeaasta üldtöö plaan on kinnitatud õppenõukogu koosolekul⁵⁶, kuid dokumendi on kinnitanud ka direktor oma käskkirjaga⁵⁷. Vastavalt määrusele⁵⁸ on õppeaasta üldtöö plaani kinnitamine õppenõukogu pädevuses, direktoril üldtöö plaani kinnitamise pädevust ei ole.

Õppeaasta läbiv teema on „Eestimaa on riik, kus ma elan“, eesmärkide seas on õpetajatele koolituste, infopäevade, seminaride korraldamine. Üheks eesmärgiks on, et koolis töötab kvalifitseeritud personal, kes väärtustab oma tööd ja enesearengut, eesmärgi täitmiseks on planeeritud läbi viia professionaalseid koolitusi, korraldada õpetajatele eesti keele kursusi, viia läbi metoodikapäevi. Eesmärgiks on seatud ka keelekümbeluse programmiga liitumine, vastavaks tegevuseks on ettevalmistamine keelekümbeluse rakendamiseks.

Enamik üldtöö plaani tegevusi on esitatud üldsõnaliselt ja planeeritud terveks õppeaastaks, näiteks ei selgu üldtöö plaanist, milliseid koolitusi millal ja millises ulatuses läbi viiakse, millal toimuvad metoodikapäevad, kuidas keelekümbeluse rakendamiseks konkreetselt valmistatakse. Kui puuduvad indikaatorid ja mõõdikud, on keeruline analüüsida ja hinnata, kas ja kuivõrd said planeeritud tegevused tehtud ja millises ulatuses said eesmärgid täidetud.

Direktori sõnul on koolil koostöö Eesti Keele Majaga, mis on korraldanud õpetajatele B2 ja C1 keele taseme kursuseid, lisaks on läbi viidud metoodikapäevi ja mitmeid koolitusi, ettevalmistused keelekümbeluse klassi avamiseks on tehtud.

Kooli üldtöö plaani mitmed lisad (nr 3, 4, 5, 6, 8, 9 ning osaliselt ka 7 ja 10) on vene keeles, järelevalvele esitati näiteks „Внутришкольный контроль“, „План методической работы“, „План курсов повышения квалификации учителей“, „План работы школьной библиотеки на 2022-2023 учебный год“ jne. Keeleseaduse⁵⁹ kohaselt toimub kohaliku omavalitsuse asutuse asjaajamine eesti keeles. Ka kooli põhimäärus⁶⁰ sätestab, et kooli asjaajamise keel on eesti keel. Direktori sõnul on kooli sisedokumendid olnud alati vene keeles. Selgitame, et kõik dokumendid peavad olema eestikeelsed, kuid koolis võivad vajaduse korral olemas olla ka venekeelsed tõlked.

⁵³ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁵⁴ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁵⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁵⁶ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

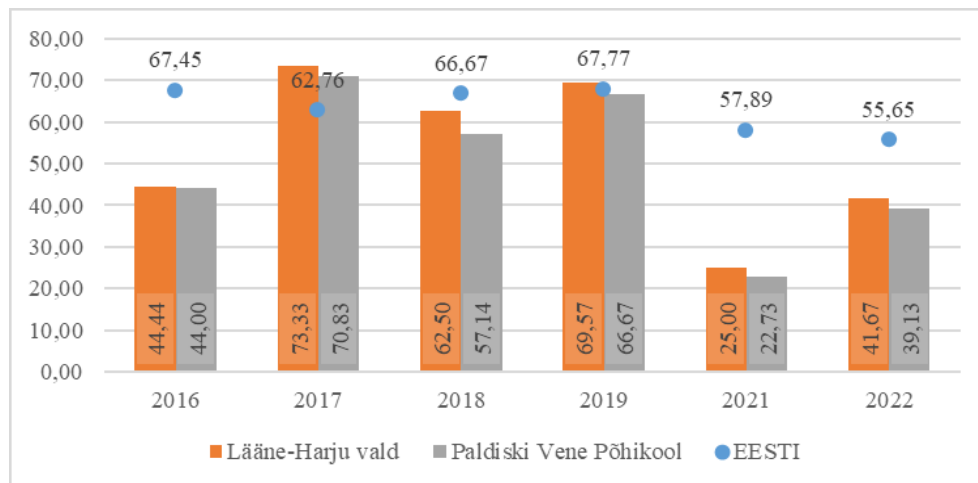
⁵⁷ Direktori 01.09.2022 käskkiri nr 1-4/4.

⁵⁸ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁵⁹ Keeleseadus, § 10 lg 1.

⁶⁰ Lääne-Harju Vallavolikogu 27.11.2018. a määrus nr 27 „Paldiski Vene Põhikooli põhimäärus“, § 5 lg 1.

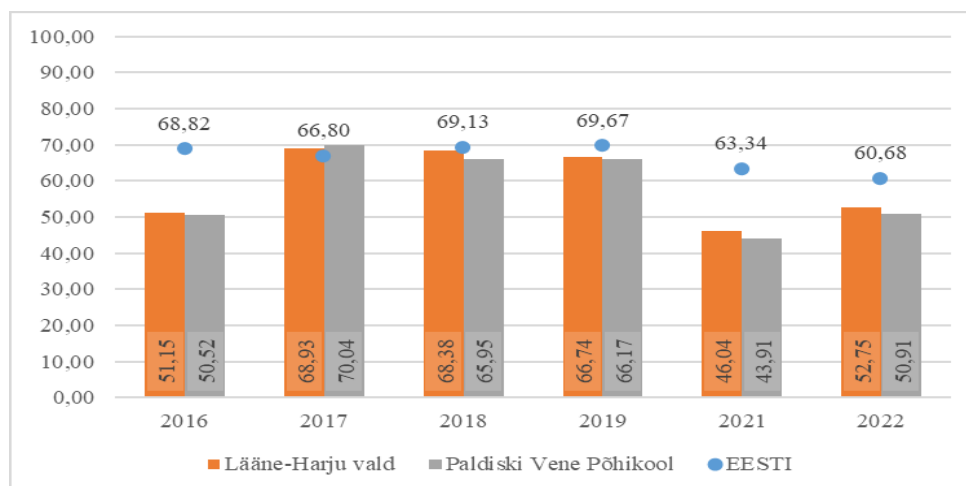
Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami tulemused on olnud aastatel 2017–2018 koolis Eesti keskmisest pisut madalamad, viimasel paaril aastal oluliselt madalamad. B1 keeletaseme saavutasid 2021. ja 2022. aastal vähem kui pooled E2 lõpueksamit teinud lõpetajatest (joonis 1). 2019. aastal olid lõpetajate tulemused pisut paremad kui Eestis keskmiselt, 2021. aastal aga üle kahe korra madalamad: kooli lõpetanutest saavutas B1 keeletaseme vaid 22,73%, Eestis eksami teinud lõpetanutest 57,89%. Kui 2022. aastal Eestis B1-taseme saavutanute osakaal 2021. aastaga võrreldes vähenes, siis Paldiski Vene Põhikoolis suurenes, B1 keeletaseme saavutas 39,13% eksami teinud lõpetanutest (joonis 1).

Joonis 1. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1-taseme saavutanute osakaal, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kooli lõpetanute keskmine punktide arv oli aastatel 2017–2019 Eesti keskmisele üsna lähedal (joonis 2), aastatel 2021 ja 2022 aga Eesti keskmisest oluliselt madalam, kuid punktide puhul ei olnud vahed Eesti keskmisega nii suured kui B1-taseme omandanute osakaalu puhul.

Joonis 2. Lõpueksamite tulemused: eesti keel teise keelena.

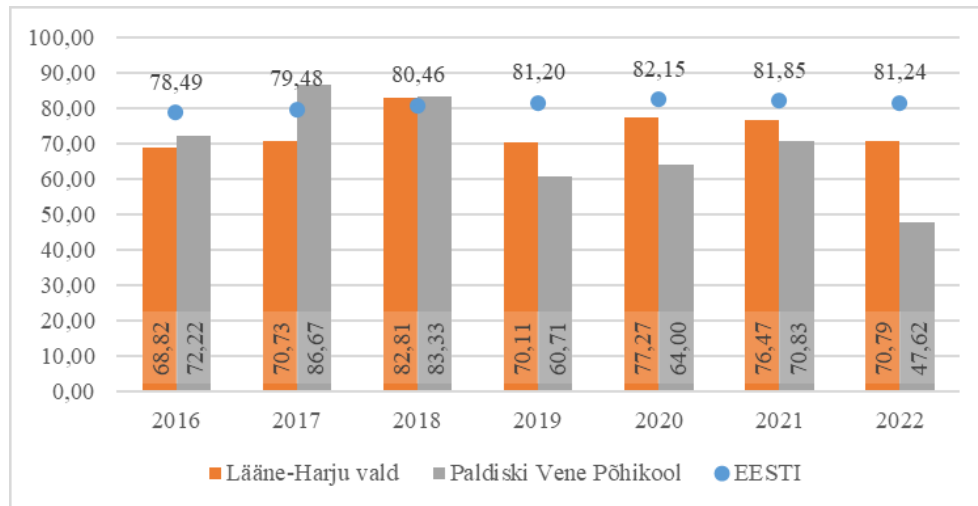
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kooli juhtkonna sõnul raskendab eesti keele õpetamist kvalifitseeritud pedagoogide vähesus – eesti keele õpetajad töötavad koolis lühikest aega, olemasolevate õpetajate koormus on suur. Lahendusena nähakse keelekümbelusklassi avamist, eestikeelsete ainetundide arvu

suurendamist ja õpilaste motivatsiooni tõstmist.

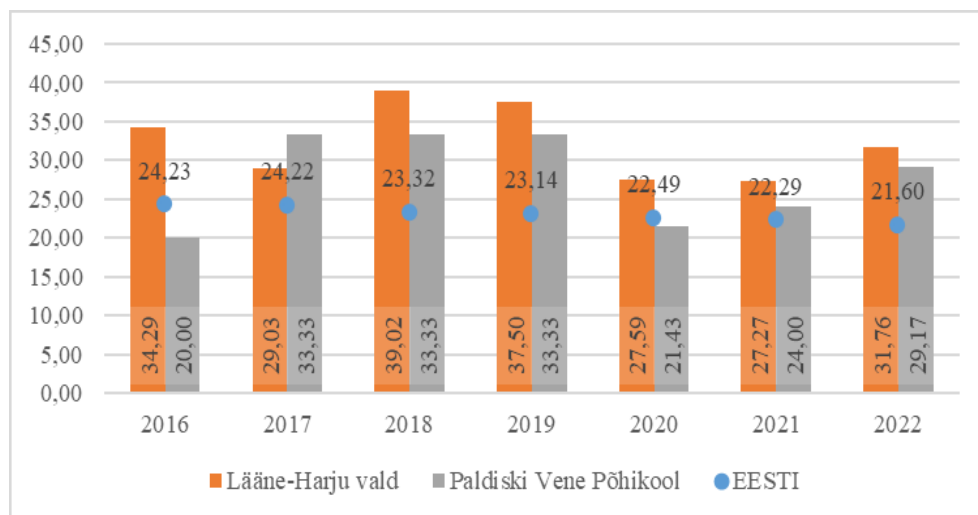
Juhtkonna hinnangul saavad eesti keeles õppimisega hakkama kuni pooled kooli lõpetajatest. Direktori sõnul on lõpetajate seas palju nii neid, kes eelistavad jätkata haridusteed eestikeelses Paldiski Ühisgümnaasiumis, kui neid, kes soovivad edasi õppida vene keeles mõnes Tallinna kutseharidusasutuses. Vähesel määral on ka õpilasi, kes tahavad õppida mõnes pealinna gümnaasiumis.

Kui keskkariduse omandanute osakaal on kooli lõpetanute seas Eesti keskmisest läbivalt madalam, siis kutsealase hariduse omandanute osakaal on Eesti keskmisest kõrgem (joonised 3 ja 4).

Joonis 3. Keskkariduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 4. Kutsealase hariduse omandanute osakaal viis aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

3.1. Ettepanekud direktorile

3.1.1. Kasutada sisehindamisel eesti keele õppega seonduvast kokkuvõtet tehes rohkem andmeid, et oleks võimalik analüüsida õppekeskkonna erinevate näitajate seoseid ja teha nende andmete põhjal tõendus põhiseid järeldusi.

3.1.2. Selgitada igal õppeaastal välja eesti keele ja eestikeelse aineõppe tugevused ja parendusvaldkonnad ning kavandada saadud andmetele tuginedes vajalikke tegevusi

õppe kvaliteedi tagamiseks.

- 3.1.3. Uurida õpilaste, vanemate ja õpetajate arvamusi eesti keele ja eestikeelse aineõppe kohta, et saada erinevaid andmeid ning paremini välja selgitada kooli tugevused ja parendusvaldkonnad.
- 3.1.4. Koostada arengukava ja üldööplan nii, et oleksid ära toodud konkreetsed tegevused ja tähtsajad ning nende dokumentide täitmise hindamiseks mõõdikud ja indikaatorid, et oleks võimalik hinnata eesmärkide ja tegevuste täitmist ning saavutamist.
- 3.1.5. Tagada, et kõik kooli dokumendid, ka üldtööplani lisad, oleksid eestikeelsed, et dokumentatsioon oleks korrektne ning keeleteadusega kooskõlas.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, keeleoskuse tase ja täiendkoolitus

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust haridus- ja teadusministri määrmuses⁶¹ sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõte 06.04.2023, kontrollitud 04.05.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis järelevalve alguses, 02.05.2023, kokku 27: direktor, õppealajuhataja ja logopeed, kes töötavad kõik ka õpetajana, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog ja 22 õpetajat. Ära kuulamisel teavitas direktor, et üks õpetaja on maikuu jooksul töölt lahkunud, EHIS 13.06.2023 andmed kinnitavad seda. Seega on koolis 26 töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. Direktori kvalifikatsiooninõueteks on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja juhtimiskompetentsid; õppealajuhatajal magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ja juhtimiskompetentsid; õpetajal magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse; sotsiaalpedagoogil erialane kõrgharidus või sotsiaalpedagoogi kutse; koolipsühholoogil erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse; logopeedil erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedikutse⁶². Kooli direktori, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoogi ja 17 õpetaja kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele. Nelja õpetaja ja koolipsühholoogi kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Logopeed-õpetaja kvalifikatsioon on sobiv õpetajana töötamiseks, kuid logopeedina töötamiseks mitte.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe ja kasvatusala töötajatel.

- 1) Õpetaja (koormus 28 tundi: füüsika III kooliastmes 8 tundi; informaatika II kooliastmes 2 tundi; loodusõpetus III kooliastmes 4 tundi; matemaatika II kooliastmes 14 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 2) Õpetaja (koormus 15 tundi: kunst I kooliastmes 3, II kooliastmes 5 ja III kooliastmes 6 tundi; tööõpetus II kooliastmes 1 tund) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 3) Õpetaja (koormus 11 tundi: eesti keel teise keelena I kooliastmes 11 tundi) – puudub õpetajakutse, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 4) Õpetaja (koormus 27 tundi: inglise keel II kooliastmes 12 ja III kooliastmes 15 tundi) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 5) Logopeed – puudub erialane magistrikraad või logopeedikutse. Logopeediga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 6) Koolipsühholoog – puudub erialane magistrikraad või koolipsühholoogi kutse. Koolipsühholoogiga on sõlmitud tähtajaline tööleping.

⁶¹ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

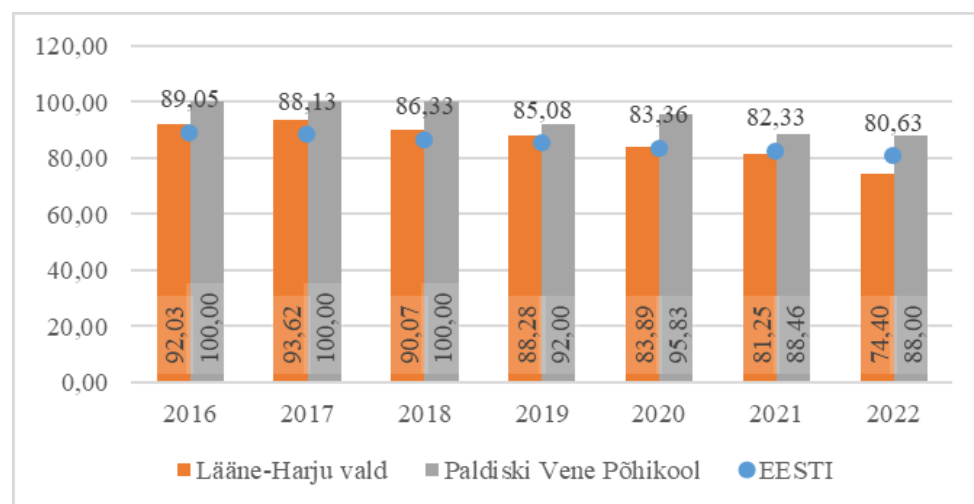
⁶² Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 2 lg-d 1, 2, § 3 lg 1, § 4 lg-d 2, 3, 4.

PGSi⁶³ kohaselt kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kooli hoolekogu. Kooli hoolekogu on vastava dokumendi nimetusega „Paldiski Vene Põhikooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava avaliku konkursi läbiviimise kord“⁶⁴ kehtestanud.

Haridusametuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogidega. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine⁶⁵. Sellisel juhul korraldab direktor aasta jooksul uue avaliku konkursi. Kvalifikatsiooninõuetele mittevastavaid tugispetsialiste seadus tööle võtta ei luba. Koolis ei vasta kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele koolipsühholoog, logopeed ja neli õpetajat, neist logopeedi ja kahe õpetajaga on sõlmitud tähtajatud töölepingud.

Seadus sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine⁶⁶. 24 õpetajast (k.a direktor, õppealajuhataja ja logopeed) on nõutav kvalifikatsioon 20-1 (83,3%).

2020. aastal koostatud kooli arengukavas aastateks 2021–2025 on väidetud, et 96% kooli õpetajatest vastab kvalifikatsiooninõuetele. EHISE andmetel (joonis 5) on viimastel aastatel olnud koolis kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal Eesti keskmisest kõrgem.

Joonis 5. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal põhikoolis, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

PGSi⁶⁷ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse. Koolis puudub eripedagoog. Kolmest tugispetsialistist on nõutav kvalifikatsioon vaid sotsiaalpedagoogil, logopeedil ja

⁶³ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

⁶⁴ Hoolekogu 01.02.2016 koosoleku protokoll nr 1-4/2 ja protokollilisa 1.

⁶⁵ PGS, § 74 lg 7.

⁶⁶ PGS, § 74 lg 9.

⁶⁷ PGS, § 37 lg 2.

koolipsühholoogil nõutav kvalifikatsioon puudub. Tugiteenuse tagamise eelduseks on, et teenuse osutajal on vajalik kvalifikatsioon, seega pole koolis eripedagoogi, koolipsühholoogi ega logopeedi teenus tagatud.

Kooli arengukavas on seatud eesmärgiks iga õppija toetamine⁶⁸, selle eesmärgi saavutamiseks on aastateks 2021–2022 planeeritud üheks tegevuseks kvalifitseeritud tugispetsialistide värbamine. Ka 2022/2023. õppeaasta üldtööplaanis on seatud eesmärgiks kvalifitseeritud tugispetsialistide värbamine. Koolil on vaid üks kvalifikatsiooninõuetele vastav tugispetsialist – sotsiaalpedagoog. Direktor kinnitas, et nii käesoleval kui eelneval õppeaastal on tugispetsialistide leidmiseks konkurss korraldatud, kuid soovitud töötajaid pole leitud. Pidaja esindaja sõnul on vallal lepingud Keila MTÜga Toetus ja OÜga Keila Teraapiakeskus, mis pakuvad venekeelse logopeedi ja koolipsühholoogi teenust, õpilastele on need teenused tasuta. Lepingud logopeedi ja koolipsühholoogi teenuse osutamiseks on sõlmitud ajavajemikuks 01.01.2023–31.12.2023.

Pedagoogide riigikeeleoskuse taset reguleerib Vabariigi Valitsuse määrus⁶⁹, mis sätestab, et õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppealajuhatajad ning eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad peavad eesti keelt oskama C1-tasemel, kõik ülejäänud pedagoogid vähemalt B2-tasemel. Järelevalves selgus, et koolis on seitse pedagoogi, kellel on nõutav C1 keeleoskuse tase: direktor, õppealajuhataja ja viis õpetajat. Direktori ja nelja õpetaja ehk kokku viie kooli õppe- ja kasvatusala töötaja (71,4%) eesti keele oskus vastab nõutud C1-tasemele. Kahel pedagoogil vastavat C1-taset tõendavat dokumenti ei ole:

- 1) õppealajuhataja-õpetaja (koormus 8 tundi: matemaatika III kooliastmes) – pedagoogil on B2 keeletaseme tunnistus;
- 2) õpetaja (koormus 16 tundi: inglise keel I kooliastmes 6, II kooliastmes 6 ja III kooliastmes 3 tundi; eesti keel I kooliastmes 1 tund) – pedagoogil on B2 keeletaseme tunnistus.

Koolis töötab 19 pedagoogi, kelle ametikohal on vajalik osata eesti keelt B2-tasemel: logopeed, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog ja 16 õpetajat. Logopeedi, sotsiaalpedagoogi ja 9 (55%) õpetaja keeleoskuse tase vastab nõuetele, neist logopeedil ja kahel õpetajal C1 keeletasemele. 8-l (45%) õppe- ja kasvatusala töötajal ametikohal vajalikku keeleoskuse taset tõendavat dokumenti ei ole.

B2-taset tõendav dokument puudub järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) õpetaja (koormus 11 tundi: klassiõpetaja I kooliastmes);
- 2) õpetaja (koormus 20 tundi: kehaline kasvatus I kooliastmes 6, II kooliastmes 8 ja III kooliastmes 6 tundi);
- 3) õpetaja (koormus 28 tundi: bioloogia III kooliastmes 10 tundi; keemia III kooliastmes 8 tundi; loodusõpetus II kooliastmes 10 tundi);
- 4) õpetaja (koormus 20 tundi: klassiõpetaja I kooliastmes 16 tundi; tööõpetus II kooliastmes 4 tundi);
- 5) õpetaja (koormus 26 tundi: vene keel II kooliastmes);
- 6) õpetaja (koormus 24 tundi: vene keel III kooliastmes);
- 7) õpetaja (koormus 3 tundi: muuseumitunnid II kooliastmes);
- 8) koolipsühholoog.

⁶⁸ Arengukava, p 5.3.

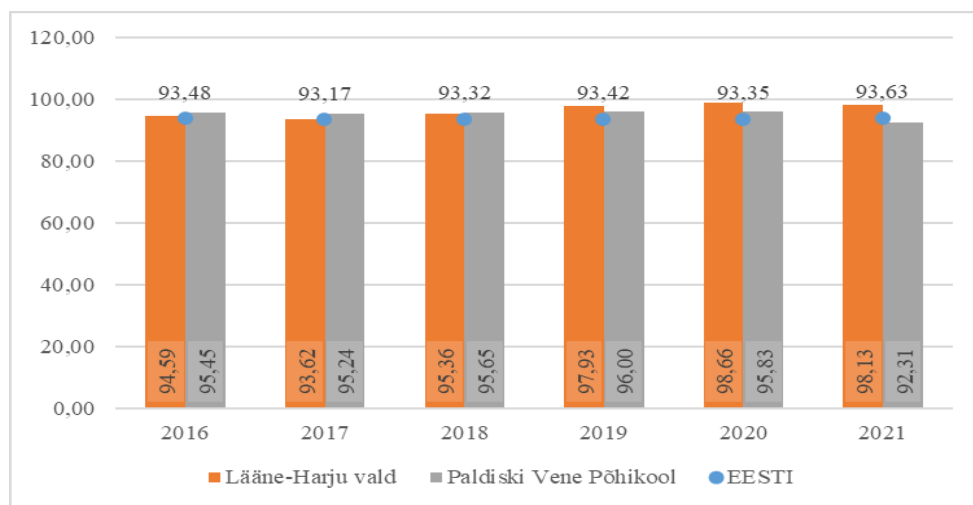
⁶⁹ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p-d 6 ja 7: C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: 6) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid; 7) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud. § 8 p 6: vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad).

Järelevalve ajal puudus ametikohale vastav eesti keele oskuse tase kooli 26st õppe- ja kasvatusala töötajast 10-l. Nõutav tõendatud C1 keeleoskuse tase oli 7 pedagoogist 5-l ning nõutav B2 keeleoskuse tase 19 pedagoogist 11-l. Kokku oli 26st õppe- ja kasvatusala töötajast nõutav tõendatud keeleoskuse tase 16-l (61,5%), s.h 24 õpetajast 15-l (62,5%).

Ärakuulamisel kinnitas direktor, et viiel pedagoogil on Keeleameti otsus, et nende keeleoskus vastab nõutud tasemele, kuid otsuseid ei esitanud. EHISE 06.04.2023 andmetel (kontrollitud 19.06.2023) on neil õpetajatel eesti keele oskuse kohta aastatel 1993–1998 väljastatud D-kategooria tunnistused.

Keeleamet tegi 2022. aastal ettekirjutuse neljale õppe- ja kasvatusala töötajale, neist kaks said ettekirjutuse esmakordselt, kahe pedagoogi puhul oli tegemist korduva ettekirjutusega.

EHISE andmetel on viimastel aastatel olnud koolis eesti keele oskuse nõuetele vastavate õpetajate osakaal üsna kõrge, ühtlaselt üle 90% (joonis 6).

Joonis 6. Õpetajate vastavus riigikeeleoskuse tasemenõuetele põhikoolis, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Arengukavas aastateks 2021–2025 on kooli tugevusena välja toodud, et igal meeskonna liikmel on võimalus täiendada eesti keele oskust ning et personali riigikeele oskus on paranenud, et valdaval osal on olemas eesti keele oskus nõutaval tasemel.

EHISE andmetel on viimase viie aasta jooksul (2018–2023) eesti keele kursustel osalenud kaheksa kooli õppe- ja kasvatusala töötajat kokku 3200 tunni ulatuses, kõik nad õppisid eesti keelt aastal 2020. Kooli arengukavas on aastateks 2023–2025 planeeritud eesti keele kursuste korraldamine. Ka 2022/2023. õppeaasta üldtööplaanis on kavandatud eesti keele kursuseid korraldada. Direktori sõnul teeb kool koostööd Eesti Keele Majaga, kelle koolitustel paljud õpetajad sel õppeaastal osalesid ja osalevad, olid näiteks B2 ja C1 keeletaseme kursused. Lisaks on koolis neid pedagooge, kes õpivad individuaalselt eraõpetajaga või on valinud mõne teise kursuste korraldaja tunnid. Eesti Keele Majaga koostöö jätkub – 2023/2024. õppeaastal plaanitakse taas õpetajatele kursused korraldada, lisaks on kavas nn aktiivse eesti keele päevad, mil õpetajad eesti keelt praktiseerivad ja eestikeelseid rühmatöid teevad, ning õpilastele eesti keele ring.

Eesti keele ja eesti keeles õpetamise metoodika kursustel ei osalenud aastatel 2018–2023 ükski kooli õpetaja.

4.1. Ettepanekud direktorile ja pidajale

- 4.1.1. Soovitada kvalifikatsiooninõuetele mittevastavatel õppe- ja kasvatusala töötajatel taotleda esimesel võimalusel nõutav kutse ning toetada ja motiveerida neid kutse omandamisel.
- 4.1.2. Leida eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate motiveerimiseks lisavõimalusi.
- 4.1.3. Innustada eesti keelest erineva emakeelega ja eesti emakeelega õpetajaid omavahel eesti keeles suhtlema, et ületada keelebarjäär ja saavutada parem eesti keele oskus.
- 4.1.4. Julgustada eesti keelest erineva emakeelega õpetajaid osalema eestikeelsetel koolitustel ja kasutama eestikeelset meediat, et saavutada eesti keele oskus nõutaval tasemel.
- 4.1.5. Leida võimalusi eesti keele ja eesti keeles õpetavatele õpetajatele õppida teiste koolide kogemustest ning osaleda õpetajavahetuse projektides, et tuua kooli eestikeelseid õpetajaid ning pakkuda oma kooli õpetajatele eestikeelset keskkonda.
- 4.1.6. Võtta vaatluse alla nende pedagoogide eesti keele oskuse parendamine, kellele on Keeleamet teinud ettekirjutuse, aidata neil kavandada nõutava keeleoskustaseme saavutamiseks vajalikud tegevused.

4.2. Ettekirjutused pidajale

- 4.2.1 Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, tagada avalike konkursside korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.06.2024. Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.
- 4.2.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, tagada avalike konkursside korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrikraad ja kes ei ole asunud seda õiendi teatavakstegemise ajaks omandama. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.3. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava eripedagoogi poolt vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikele 2 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikele 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.4. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikele 2 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikele 4. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.5. Tagada koolis koolipsühholoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.